

Naalakkersuisut Ilinniartitsinermit Periusissiaat pillugu nassuiaat

(Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermit Nunanullu Avannarnernut Suleqateqarnermit Naalakkersuisoq)

Saqqummiussissut

Naalakkersuisut Ilinniartitsinermit Periusissiaat pillugu nassuiaat Naalakkersuisut sinnerlugut matumuuna saqqummiutissavara.

70 procentii – 2025-mi inuusuttut ukioqatigiit 70 procentii inuutissarsiutaasinnaasumik ilinniagaqarsimassapput. Tamanna anguniagaq qaffasippoq, kisiannili piviusorsiorpoq tamatta tunaartap ataatsip tungaanut suligutta. Kalaallit Nunaat imminut nappatilissappat, Namminersornerup eqqunerani siunertaasoq eqqorlugu, taava anguniagaq takorluukkallu qaffaqqittaraiaqarput.

Ilinniartitsinermit Periusissiaq Naalakkersuisut ilinniartitsinikku suliniutinut tunngatillugu takorluugaat, anguniagaat pingaarnersiorlugillu suliniutaat aallaaserai, taamatuttaaq ilinniartitsinermit tunngasut tamarmiusut - tassalu meeqqanut suli atualinngitsunut tunngasuniit ingerlaqqiffiusunik ilinniakkanut – nukittorsarlugillu pitsanngorsaannik pingaarnerusumik anguniakkat aallaavigalugit killiffiit, ineriartorneq suliniutissatullu pilersaarutit allaaserineqarput. Tamanna pivoq nassuerutigalugu, ilinniartitsineq piukkunnarsaanerlu tassaasut Nunatta siunissaata tunngavippiiai, aamma siusissumik iliuuseqarneq annerpaamik pissarsiaqaataasartoq.

Naalakkersuisut periusissiaq aqcutigalugu qularnaarumavaat meeqqat suli atualinngitsut oqaatsitigut, inooqatigiissutsikkut misigissutsitigullu inerikkiartortinneqarnissaat, tassuunakkut suli annermik atualernissaminnut piareersimaqqullugit. Meeqqat atuarfianni qitiutinneqassaaq atuartut ilinniakkamik aallartitsinissaannut inuttut ilinniagassatilugullu piukkunnarsarnissaat. Ilutigisaanik inuusuttut ilinniartitsinermit aqqqissuussinerup avataaniittut pikkorissarnissamik imaluunniit ilinniarnissamik neqeroorfigineqassapput, sulisinnaasunut iliuuseqarfiusumik ilanngunnissaannut periarfissillugit. Tamatuma saniatigut inuusuttut amerlanerit inuusuttunik ilinniartitsinermit isertariaqarput, tamatumanilu ilinniarnertuunngorniarfiit inuutissarsiutinillu ilinniartitsinerit tassaajuassapput ingerlaqqiffiusumik ilinniarnernut ilinniagaqarsimasutullu suliffinnut appakaassutissat. Kiisalu anguniagaavoq, maani nunanilu allani ingerlaqqiffiusumik ilinniarfinit naammassisartut malunnaateqarluartumik amerlinissaat, inuiaqatigiit pisariaqartitaannut naleqqiullugu.

Periusissiamik ilusilersuinermit aallaviupput naleqqat qulingiluat, taakkualu ilaatigut pitsaassutsimut, pisariaqartitsinermit, sunniutinik naliliinermit nukissanik atuinermut aamma kikkut tamarmik inuutissarsiutaasinnaasunik ilinniarnissamat periarfissaqarnissaat pillugu apeqqummut sanilliussipput.

Ilinniartitsinermit Periusissiaq, Ilinniartitaanermit Pilersaarummut Inatsisartut akuersinerat naapertorlugu 2005-imi, nunami maani ilinniagaqassutsip qaffannissaa siunertaralugu aamma ilinniartitsineq pisinnaasanillu qaffassaaneq aqcutigalugit Kalaallit Nunaannik nukittunnerusumik imminullu aqutarisumik pilersitsinissaq anguniarlugu, suliniutinut ilaasumik aallartinneqartumut uiunniutitut suliarineqarpoq. Tassunga atatillugu Ilinniartitsinermit Periusissiaq Ilinniartitaanermit Pilersaarummik nangitsiviusut isigineqassaaq, taanna tunuliaqutaralugu suliniutit arlalippassuit aallartinneqarnikuupput, taamatullu maanna sulisuni siunissamilu sulisussani pisinnaasat qaffassarnissaat anguniarlugu aningaasat annertuut immikkoortinneqartareerput.

Ilinniartitsinermut Periusissiaq suliarineqarpoq suliniuteqarfiit assigiinningsut qulaajarnerisigut, soqutiginnitsit naapertuuttut peqataatillugit, politikkikkut innuttaasullu akornannit sapinngisamik annertunerpaamik tapersiisoqarnissaa siunertaralugu, periusissiap erseqqinnerusumiik piviusunngortinnissaanut naleqqiullugu.

Ilutigisaanik erseqqissarneqassaaq, Naalakkersuisut Ilinniartitsinermut Periusissiaannik suliaqarnermi alloriarneq siulleq killiffigigatsigu, taamaammallu saqqummiussaq tassaannngimmat inaarutaasumik suliaq. Periusissap tullerissavaa ilinniartitsinermut pilersaarut aqqutigalugu piviusunngortitsiniarneq, takorluukkat anguniakkallu piviusunngortinneqarfiat. Taamaalilluni periusissiaq tassaavoq sinaakkutissiaq, kommunit nunamilu tamarmi ilinniarfiit suleqatigalugit immerorneqartussaq.

Ilinniartitsinermut Periusissiaq malitseqassaaq suliniutinik aalajangersimasunik, soorlu iluarsartuusseqqinnernik, inatsitigut suliniutinik sakkussanillu allanik pisariaqartunik suliaqarnermik. Tamatumunnga atatillugu Naalakkersuisut pilersaarutigaat, ullumi oqallinnerup imarisaasa suliniutissat naapertuuttut periusissiap anguniaagaasa piviusunngortinnissaannut pisariaqartut ilusilersorlugit piviusunngortitsiniarlunilu suliap ingerlaqqinneranut ilanngunneqarnissaat. Tamanna tunuli-aqutaralugu Naalakkersuisuts neriutigaat, ullumi oqallinnerit aqqutigalugit Ilinniartitsinermut Periusissiaq pillugu nuna tamakkerlugu amerlasuut peqataaffigisaannik isumaqatigiittoqarumaartoq.

Taama oqaaseqarlunga nalunaarusiaq Inatsisartunut suliassanngortippara, pitsaasumik pilersitsiffiisumillu oqallinnissaannik kissaallugit.